

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/53/2021
Identifikačné číslo spisu: 1113230645
Dátum vydania rozhodnutia: 21.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1113230645.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek JUDr. Beaty Miničovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej v spore žalobcu: Tatra banka, a.s., so sídlom Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava, IČO: 00 686 930, zastúpeného zástupcom Valko & Vólný, s. r. o., so sídlom Porubského 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 916 192, proti žalovanému 1/: I & R KONKURZY A REŠTRUKTURALIZÁCIE, k. s., so sídlom Šoltésovej 2, 811 08 Bratislava, IČO: 36 865 265, so sídlom kancelárie Revolučná 10, 010 01 Žilina, SKP úpadcu PREFA Sučany, a.s., so sídlom Podhradská cesta 2, 038 52 Sučany, IČO: 31 561 748, žalovanému 2/: WTC-MACRO Enviro a.s., so sídlom Gogoľova 18, 851 01 Bratislava, IČO: 44 816 651, zastúpenému zástupcom MAJCHRÁK & MAJCHRÁK, advokáti, s.r.o., so sídlom 023 05 Nová Bystrica 850, so sídlom Kancelárie Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 36 416 525, o určenie popretých pohľadávok, v konaní o dovolaní žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 17. februára 2021, č. k. 13CoKR/16/2020-1517, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného 2/ o d m i e t a .
- II. Žalobca m á voči žalovanému 2/ n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 23. októbra 2019, č. k. 38Cbi/10/2013-1341, určil, že žalobca je veriteľom pohľadávok prihlásených v konkurznom konaní na majetok úpadcu PREFA Sučany, a.s., so sídlom Podhradská cesta 2, 038 52 Sučany, IČO: 31 561 748, vedenom na Okresnom súde Žilina pod spisovou značkou 4R/1/2012, a to pohľadávky zapísanej v zozname pohľadávok pod poradovým číslom 413 vo výške 2 303 161,47 eur z právneho dôvodu Zmluvy o splátkovom úvere č. 584/2007 v cudzej mene zo dňa 21. februára 2007 v znení jej dodatkov č. 1 až 4 a pohľadávky zapísanej v zozname pohľadávok pod poradovým číslom 414 vo výške 1 177 913,29 eur z právneho dôvodu Zmluvy o kontokorentnom úvere č. 853/2006 zo dňa 15. marca 2006 v znení jej dodatkov č. 1 až č. 20, oboch prihlásených v podarí „E“ ako iná pohľadávky, pričom obe tieto pohľadávky sú oprávnené čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, poradia zabezpečenia zabezpečovacími právami a poradia zabezpečovacích práv v rozsahu, v akom boli žalobcom prihlásené do konkurzného konania. Samostatným výrokom okresný súd rozhodol, že žalobca

má voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na plnú náhradu trov konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na žalobu, podľa ktorej žalobca doloženými listinnými dôkazmi preukazoval uzavretie Zmluvy o splátkovom úvere č. 584/2007 v cudzej mene zo dňa 21. februára 2007 v znení jej dodatkov č. 1 až 4 (ďalej len „úverová zmluva 1“), na základe ktorej žalobca poskytol úpadcovi PREFA Sučany, a.s., úver v maximálnej výške 5 178 000,- eur pri konečnej splatnosti dňa 28. februára 2014. Dňa 5. apríla 2012 žalobca ako veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru 1 a vyzval úpadcu na zaplatenie. Ku dňu vyhlásenia konkurzu, t. j. k 23. mája 2013 žalobca evidoval vo svojom účtovníctve pohľadávku z úverovej zmluvy 1 (pohľadávka 1) v celkovej výške 2 303 161,47 eur. V tejto výške bola pohľadávka 1 prihlásená do konkurzu prihláškou a je vedená v zozname pohľadávok pod poradovým číslom 413. Žalobca ďalej uzavrel s úpadcom PREFA Sučany, a.s. aj Zmluvu o kontokorentnom úvere č. 853/2006 zo dňa 15. marca 2006 v znení jej dodatkov č. 1 až 20 (ďalej len „úverová zmluva 2“), na základe ktorej žalobca poskytol úpadcovi - PREFA Sučany, a.s. úverový rámec v maximálnej výške 8 929 000,- eur pri konečnej splatnosti dňa 28. februára 2014. Dňa 5. apríla 2012 a 10. apríla 2012 žalobca ako veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úverovej zmluvy 2 a vyzval úpadcu na zaplatenie. Ku dňu vyhlásenia konkurzu žalobca evidoval vo svojom účtovníctve pohľadávku z úverovej zmluvy 2 („pohľadávka 2“) v celkovej výške 1 177 913,29 eur, a v takejto výške bola pohľadávka 2 prihlásená do konkurzu prihláškou vedenou v zozname pohľadávok pod poradovým číslom 414. Prihlásené pohľadávky boli zabezpečené zabezpečovacími právami vzniknutými v poradí tak, ako to bolo vyjadrené v jednotlivých prihláškach.

2.1. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na nespornú skutočnosť, a to na postavenie žalobcu ako popretého veriteľa, ktorý si v konkurze prihlásil pohľadávku, na základe uzatvorených úverových zmlúv 1 a 2 v znení ich dodatkov. Žalovaný 1/ má postavenie správcu konkurznej podstaty a žalovaný 2/ (ďalej aj „žalovaný 2/“) má postavenie popierajúceho veriteľa v konkurznom konaní. V danej veci bolo pre dôvodnosť žaloby rozhodujúce a určujúce posúdenie otázky platnosti uzavretia úverovej zmluvy 1 a úverovej zmluvy 2, a to, či predmetné úverové zmluvy podpísal štatutárny orgán úpadcu, konkrétne p. Q. a p. F.. Spornosť podpisu uvedených osôb na úverových zmluvách 1 a 2 zostala v konaní spornou otázkou, na ktorú okresný súd zametal dokazovanie vo danej veci, pretože otázka vymáhateľnosti, výšky, poradia, zabezpečenia zabezpečovacími právami a poradia zabezpečovacích práv neboli procesnými stranami rozporované a okresný súd ich vyhodnotil ako nesporné.

2.2. Z obsahu spisu vyplýva, že pohľadávky žalobcu poprel žalovaný 2/ v celom rozsahu z dôvodu nepravosti p. Q. a p. F., v dôsledku čoho žalovaný 2/ považoval úverové zmluvy 1 a 2 za absolútne neplatné. Z rovnakého dôvodu poprel pohľadávky žalobcu aj správca v postavení žalovaného 1/. Žalovaný 2/ ako dôkaz na dôvod popretia pohľadávok žalobcu predložil okresnému súdu Znalecký posudok č. 32/2012 zo dňa 14. mája 2012 a Doplnenie č. 1 k znaleckému posudku č. 32/2012 zo dňa 14. mája 2012, ktoré boli vypracované JUDr. Igorom Nitrianskym, znalcom z odboru písomznanectvo, odvetvie ručné písma, ktoré okresný súd v konaní vykonal ako listinný dôkaz. Tento posudok a jeho doplnenie boli spochybnené a jeho hodnovernosť bola vyvrátená odborným stanoviskom č. 18/2016 vypracovaným Mgr. Zelenkovou a znaleckým posudkom podaným ústne do zápisnice na pojednávaní zo dňa 5. septembra 2018 znalkyňou Mgr. Zelenkovou. Pokiaľ išlo o uznanie záväzku, okresný i krajský súd skonštatoval, že tento bol hodnotený ako platný a účinný právny úkon zakladajúci právne dôsledky vyplývajúce z ust. § 323 Obchodného zákonníka.

2.3. Z obsahu s vecou súvisiaceho spisu ďalej vyplýva, že v období od pojednávania konaného dňa 27. marca 2019 do pojednávania konaného dňa 23. októbra 2019, na ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom vo veci samej, samotný súd, ako aj procesné strany, prípadne ich právni zástupcovia vykonali písomné úkony smerujúce k nariadeniu znaleckého dokazovania súdom. Okresný súd za účelom nariadenia znaleckého dokazovania niekoľkokrát oslovil viacerých znalcov za účelom zistenia možnosti vypracovania znaleckého posudku s otázkou zameranou na dĺžku času a výšku odmeny za vypracovanie posudku (úradný záznam zo dňa 16. apríla 2019 a 7. mája 2019 podľa č. 1. 1125, 1205 spisu). Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu okresnému súdu písomne oznámil, že trvá na tom, že s vykonaním znaleckého dokazovania nariadeným súdom nesúhlasí, pretože z jeho strany boli predložené dva znalecké posudky na sporné podpisy (Mgr. Saxovej a Mgr. Zelenkovej) a zároveň namietol znalkyňu

Mgr. Strakovú, v prípade, že by ju okresný súd ustanovil ako znalkyňu (č. l. 1119-1125, 1177-1181 spisu). Znalkyňu Mgr. Strakovú namietol aj žalovaný 1/ (č. l. 1203B spisu). Žalobca zaslal okresnému súdu vyjadrenie poukazujúce na nedôvodnosť postupu súdu v súvislosti s nariadením znaleckého dokazovania (č. l. 1220-1223 spisu).

2.4. Okresný súd uznesením zo dňa 4. júna 2019, č. k. 38Cbi/10/2013-1250, nariadil znalecké dokazovanie znalcom Mgr. Eva Forgáčsová, znalcom z odboru písomznalectvo.

2.5. Žalobca okresnému súdu doručil vyjadrenie znalkyne Mgr. Zelenkovej, ktorá opätovne nesúhlasila so závermi znalca JUDr. Nitrianskeho s odkazom na svoje odborné stanovisko č. 18/2016 (č. l. 1260-1273 spisu). Žalovaný 2/ prostredníctvom svojho zástupcu vo svojom písomnom vyjadrení trval na nariadení znaleckého dokazovania súdom za účelom vyriešenia sporných skutkových tvrdení strán, teda preukázania ich dôvodnosti, či nedôvodnosti v spore v zmysle č. l. 1299-1300 spisu.

2.6. Okresný súd uznesením zo dňa 9. júla 2019, č. k. 38Cbi/10/2013-1287, zrušil uznesenie zo dňa 4. júna 2019, č. k. 38Cbi/10/2013-1250, ktorým nariadil znalecké dokazovanie znalcom Mgr. Eva Forgáčsová, vzhľadom k tomu, že ustanovený znalec odmietol vykonanie znaleckého úkonu v zmysle ust. § 12 ods. 2 písm. c/ zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch a tlmočníkoch z dôvodov následne okresný súd nariadil pojednávanie na deň 23. októbra 2019, na ktorom súd zamietol dôkazný návrh žalovaného 2/ na vykonanie znaleckého dokazovania, zamietol návrh žalovaného 2/ na odročenie pojednávania, uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a vyhlásil rozsudok vo veci samej. V odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval, že žalobcom predložené dôkazy, a to súkromné znalecké posudky, odborné stanoviská a ostatné vykonané dôkazy (listinné dôkazy, výsluchy sporových strán, svedkov, znalcov, prednesy právnych zástupcov) dali dostatočný záver o vzájomnom súlade o tom, že úverové zmluvy 1 a 2 podpísali oprávnené osoby, t. j. podpisy p. Q. a p. F. sú právne. Od pravosti podpisov uvedených osôb sa odvíjalo posúdenie platnosti, resp. neplatnosti úverových zmlúv 1 a 2. Z tohto dôvodu, ako aj za akceptovania hospodárnosti konania okresný súd nepovažoval za potrebné doplniť dokazovanie ďalším znaleckým posudkom, pretože všetky dôkazy predložené žalobcom za účelom preukázania pravosti podpisu p. Q. a p. F. vyhodnotil ako hodnoverné a postačujúce, zo strany žalobcu došlo k uneseniu dôkazného bremena vo vzťahu k preukázaniu oprávnenosti prihlásených pohľadávok a súd prvej inštancie teda vyhodnotil popretie pohľadávok žalobcu v konkurznom konaní žalovaným 1/ a 2/ ako nedôvodné a žalobe vyhovel, určiac, že žalobca je veriteľom pohľadávok z titulu úverových zmlúv 1 a 2 v rozsahu tak, ako vyplýval z výrokovvej časti odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu.

3. Na odvolanie žalovaného 2/ Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“), ako súd odvolací, rozsudkom zo dňa 17. februára 2021, č. k. 13CoKR/16/2020-1517, rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 23. októbra 2019 potvrdil a priznal žalobcovi voči žalovanému 2/ nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom žalovaného 2/ krajský súd uviedol, že ani jeden z nich nebol relevantný, pretože v konaní pred okresným súdom v dostatočnom rozsahu bolo vykonané dokazovanie, potrebné pre následne aj správne právne posúdenie sporovej veci a nedošlo ani k žiadnej inej vade konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci.

4. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vo vzťahu k zo strany žalovaným 2/ namietanému porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces súdmi nižších inštancií uviedol, že vo väzbe na popierací prejav žalovaného 2/, pre vyhodnotenie pravosti podpisov členov predstavenstva úpadcu p. Q. a p. F., bolo pred okresným súdom v potrebnom a v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie. Pri tomto závere, za aplikácie ust. § 383 C. s. p., bol krajský súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, pretože nezistil dôvody pre zopakovanie a ani doplnenie dokazovania, a tým nebolo vyhovené ani návrhu žalovaného 2/ v odvolaní na vykonanie dokazovania pred odvolacím súdom, a to nariadením znaleckého dokazovania súdom ustanoveným znalcom na skúmanie pravosti podpisov p. Q. a p. F.. Odvolací súd nesúhlasil s odvolacím dôvodom žalovaného 2/ a síce, že nevykonaním navrhnutého dôkazu, a to súdno-znaleckého dokazovania neboli zistené rozhodujúce skutočnosti, naopak uviedol, že nevykonaním dôkazu navrhnutého žalovaným 2/ na predloženie okresného súdu súkromného znaleckého posudku, sa žalovanému 2/ ako sporovej strane neznemožnila realizácia jej patriacich procesných práv, ani možnosť jej aktívnej účasti na konaní, pretože do dispozičnej právomoci súdu v zmysle ust. § 185 ods. 1 C. s. p. patrí rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, resp.

nevykoná. Oprávnenie žalovaného 2/ ako sporovej strany navrhnúť dôkazy nie je možné zamieňať s právom súdu, ktorý rozhoduje, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, resp. nevykoná.

4.1. Odvolací súd k návrhu žalovaného 2/, a to možnosti predloženia okresnému súdu súkromného znaleckého posudku k otázke, či podpisy p. Q. a p. F., konajúcich za úpadcu, na rozhodných právnych úkonoch sú podpismi pravými alebo nie, ďalej uviedol, že možnosť na predloženie takéhoto dôkazu mal žalovaný 2/ vytvorenú v priebehu celého súdneho konania (12. septembra 2013 - 23. októbra 2019). K námietke prekvapivosti postupu súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že postup súdu prvej inštancie bol stranám dostatočne zrejmý, ak okresný súd uznesením č. k. 38Cbi/10/2013-1287 zo dňa 9. júla 2019 zrušil uznesenie č. k. 38Cbi/10/2013-1250 zo dňa 4. júna 2019, ktoré uznesenie bolo doručené sporovým stranám a následne bol stanovený termín pojednávania na deň 23. október 2019. Predvídateľnosť samotného postupu súdu prvej inštancie bola daná nielen týmito úkonmi okresného súdu, t. j. vyplynula zo zrušenia uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania a stanovenia termínu pojednávania, ale vychádzala aj z profesijného zastúpenia sporových strán v konaní, ktoré konanie patrí do okruhu tých v zmysle ust. § 90 ods. 1 C. s. p., žalovaný 2/ preto mal byť pripravený v dôkaznom stave aj k predloženiu súkromno-znaleckého posudku, o to viac, že v danom momente zrušenia uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania bolo dokazovanie pred okresným súdom v takom štádiu, z ktorého stranám sporu, teda aj žalovanému 2/ ako popierajúcemu veriteľovi, ktorý navyše je profesijne zastúpený advokátom, muselo byť zrejme rozloženie dôkazného stavu, výpovedná hodnota jednotlivých dôkazov, resp. spochybnenie listinného dôkazu - posudku vypracovaného JUDr. Nitrianskym, predloženého žalovaným 2/, a to všetko za stavu existujúceho úkonu uznania pohľadávok žalobcu úpadcom. Krajský súd k uvedenému navyše doplnil, že okresný súd podaním zo dňa 12. júla 2019 (č. l. 1289 spisu) okrem zaslania uznesenia č. k. 38Cbi/10/2013-1287 zo dňa 9. júla 2019 spolu s podaním znalca zo dňa 2. júla 2019, zaslal zástupcovi žalovaného 2/ aj podanie žalobcu zo dňa 2. júla 2019 s prílohami, s možnosťou vyjadrenia sa a i tento úkon okresného súdu bol krajským súdom zaradený do úkonov postupu súdu prvej inštancie, ktorý v sebe obsahoval predvídateľnosť postupu pri konaní a rozhodovaní danej sporovej právnej veci, keď súd prvej inštancie zhodnotil doteraz vykonané a stranami predložené dôkazy a vyvodil, že je tu dôkazný stav, ktorý dáva logický a racionálny základ k tomu, aby vo veci mohlo byť rozhodnuté na nariadenom pojednávaní konanom pred okresným súdom dňa 23. októbra 2019. Krajský súd skonštatoval, že nebola zistená žiadna prekážka na strane žalovaného 2/ k tomu, aby si k svojim tvrdeniam o nepravosti podpisov p. Q. a p. F. zabezpečil súkromný znalecký posudok minimálne od momentu, keď bol spochybnený znalecký posudok ako listinný dôkaz, vypracovaný JUDr. Igorom Nitrianskym, Odborným stanoviskom č. 18/2016 zo dňa 30. decembra 2016, ktoré bolo vypracované Mgr. Máriou Zelenkovou a znaleckým posudkom podaným ústne do Zápisnice na pojednávaní konanom pred okresným súdom znalkyňou Mgr. Zelenkovou, ktoré pojednávanie sa konalo dňa 5. septembra 2018, nie je preto akceptovateľné, aby žalovaný 2/ možnosť k predloženiu takéhoto dôkazu viazal len na posledné meritórne pojednávanie konané pred okresným súdom dňa 23. októbra 2019. Odvolací súd s akcentom na rozhodnutie Ústavného súdu SR pod sp. zn. III. ÚS 20/2014-14 uviedol, že je evidentnou i tá skutočnosť, že súd prvej inštancie neskúmal vecnú správnosť odborných záverov, čo bol správny postup, ale dôsledne aplikoval ust. § 191 C. s. p. a vyhodnocoval dôkazy. V podstate sám súd prvej inštancie v odseku 53. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, že nemôže hodnotiť odborné závery znalca z hľadiska ich vecnej správnosti.

4.2. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že okrem odborných záverov, ktoré viedli k pravosti podpisov p. Q. a p. F. na rozhodných úverových zmluvách, nie menej významnú úlohu pri rozložení dôkazného bremena a konštatovaní unesenia dôkazného bremena žalobcom, že je veriteľom v konkurznom konaní prihlásených pohľadávok, zohráva úkon uznania záväzku zo strany úpadcu, ktorý bol podpísaný p. Zvrškovcom, ktorý úkon nebol spochybnený.

4.3. Krajský súd ďalej uviedol, že nie je možné priamo bez ďalšieho vychádzať z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR pod sp. zn. 32Cdo/2197/2016 zo dňa 28. marca 2018, ktorým v odvolaní argumentoval odvolateľ. V danom skutkovom stave nemal okresný súd k dispozícii dva znalecké posudky s rozdielnymi závermi, keďže oproti súhrnu odborných posudkov a dôkazov predložených žalobcom v záveroch, ktorý viedol k pravosti podpisov, tu nebol znalecký posudok s rozdielnym záverom, ak takýmto nemohol byť posudok predložený žalovaným 2/, a to posudok vypracovaný JUDr. Nitrianskym, ktorý bol hodnotený ako nezrozumiteľný, nepreskúmateľný, pre záver ktorého znalec nepracoval s vyhovujúcim porovnávacím materiálom. Potom tu nebola existencia konkurencie dvoch

znaleckých posudkov s rozdielnymi závermi o rovnakej otázke. Navyiac, posudok vypracovaný JUDr. Nitrianskym nemal charakter, resp. náležitosti znaleckého posudku a išlo o listinný dôkaz, preto ani v tomto smere nie je priamo aplikovateľné žalovaným 2/ uvádzané rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR. Postup a závery okresného súdu preto nie sú v rozpore ani s judikatúrou, na ktorú odkazoval žalovaný 2/, a to s judikatúrou o odstraňovaní rozporov znaleckých posudkov.

4.4. Krajský súd nezistil relevantnosť ani jedného z odvolacích dôvodov žalovaného 2/, preto rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 387 ods. 2 C. s. p., keď v podrobnosti záverov krajský súd odkázal na odôvodnenie rozsudku okresného súdu, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil.

4.5. Proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalovaného 2/, preto rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 387 ods. 2 C. s. p., keď v podrobnosti záverov krajský súd odkázal na odôvodnenie rozsudku okresného súdu, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil.

5. Proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalovaný v druhom rade (ďalej aj „dovolateľ“) odôvodnené podľa § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ označil rozhodnutie krajského súdu v oboch jeho výrokoch za nesprávne, predčasné, ústavne neakceptovateľné a rozporné s konštantnou judikatúrou.

5.1. Dovolateľ vytýka súdom oboch inštancií vadnosť ich procesného postupu, nakoľko pri danom skutkovom stave, predložených dôkazných prostriedkoch zo strany žalobcu i žalovaného 2/ podľa dovolateľa existovala nesporne výrazná pochybnosť ku kľúčovej skutočnosti prípadu, a to či podpisy Ing. W. Q. a Ing. G. F. na úverových zmluvách sú ich skutočnými podpismi, a napriek tejto zásadnej pochybnosti a skutočnosti, že dovolateľ opakovane (naposledy vo vyjadrení zo dňa 7. augusta 2019) trval na vykonaní dôkazu znaleckým dokazovaním nariadeným súdom a na tento účel potom i súdom ustanoveným znalcom, a napriek tomu, že súd prvej inštancie pri akceptácii potreby vykonania tohto dôkazu i znaleckého dokazovania nariadil, ho prekvapivo nečakane nakoniec odmietol vykonať a k vysvetleniu tohto prekvapivého postupu súd pristúpil až na pojednávaní, na ktorom vo veci rozhodol. Dovolateľ vytýka okresnému súdu, že na predmetnom pojednávaní, potom, ako rozhodol, že návrh dovolateľa na vykonanie dôkazu znaleckým dokazovaním zamietla, ani nepripustil návrh dovolateľa na odročenie pojednávania za účelom zabezpečiť vlastný znalecký posudok a už len vyhlásil rozsudok. Uvedeným konaním sa súd prvej inštancie dopustil podľa dovolateľa nesprávneho procesného postupu tým, že bez zmeny skutkového stavu jednak nevykonal dôkaz, ktorý nariadil z vlastného presvedčenia o potrebe jeho vykonania a tiež odmietol právo dovolateľa predkladať dôkazy k rozhodujúcej skutočnosti prípadu, čím sa v činnosti súdu prvej a následne i druhej inštancie jednalo podľa dovolateľa o nepredvídateľné, prekvapivé a predčasné rozhodnutie. Dovolateľ popiera argument odvolacieho súdu a síce, že mal v konaní viac ako dostatok času na predloženie vlastného posudku a tvrdí, že skutočnosť, že súd nevykoná tento dôkaz sa dovolateľ dozvedel až po prednesení záverečných rečí na pojednávaní, kedy súd vyhlásil rozsudok. Dovolateľ namieta, že v zmysle ust. § 207 C. s. p. súd „nenariaďuje znalecké dokazovanie ustanovením znalca“, ale súd „nariaďi znalecké dokazovanie (teda vykonanie konkrétneho stranou sporu navrhnutého dôkazu a súčasne na jeho podanie ustanoví konkrétnu osobu znalca)“, z ktorého výkladu následne vyplýva, že zrušením uznesenia o ustanovení konkrétnej osoby znalca z určitých zákonných dôvodov samo o sebe nemôže znamenať i zrušenie uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania ako takého. V zmysle uvedeného a v kontexte s priebehom konania a dokazovania pred súdom prvej inštancie teda dovolateľ do posledného okamihu (pojednávania zo dňa 23. októbra 2019) očakával, že súd vyhovie jeho návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania, a to i prostredníctvom osoby znalca odlišnej od Mgr. Eva Forgáčsová a toto nevykonanie pre rozhodnutie vo veci kľúčového dôkazu, ako aj spôsobu, ako k tomu došlo je podľa dovolateľa jednoznačne porušením práva na spravodlivý proces, od ktorej vady konania odvodzuje prípustnosť svojho dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. Na podporu svojej argumentácie dovolateľ citoval z rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR pod sp. zn. 25Cdo/583/2011, 32Cdo/2197/2016, rozhodnutí Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 6Cdo/259/2010, 5Cdo/107/2019 a rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 168/2019 a III. ÚS 332/2009 a žiada, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

5.2. Nakoľko v prípade zachovania účinkov rozhodnutí hrozí podľa dovolateľa nenapraviteľná ujma v podobe zapísania sporných pohľadávok vo výške viac ako 100 mil. SKK do majetkovej podstaty úpadcu, dovolateľ požiadal v zmysle ust. § 444 ods. 2 C. s. p. o odklad právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

6. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovaného 2/ uviedol, že toto považuje v celom rozsahu za nedôvodné a zdôraznil, že rozhodnutia súdov oboch inštancie považuje za správne a dostatočne odôvodnené. Odkazujúc na rozhodnutie Ústavného súdu SR pod sp. zn. III. ÚS 332/2009, v zmysle ktorého nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR uviedol, že o porušení práva na spravodlivé súdne konanie by teda v prípade nevykonania navrhovaného dôkazu mohlo ísť jedine vtedy, ak na základe dôkazov vykonaných do času vydania rozhodnutia okresného súdu nebolo možné bezpečne ustáliť, že rozporované podpisy sú podpismi pravými, o ktorú situáciu však v rozhodovanej veci nešlo. Poukázal na skutočnosť, že kým dovolateľ v priebehu konania predložil súdu jeden listinný dôkaz - posúdenie JUDr. Nitrianskeho, žalobca predložil súdu posudky dvoch znalkýň a znaleckého ústavu, ktoré potvrdili pravosť podpisov p. Q. a p. F. a uvedené, všetko za stavu existujúceho úkonu uznania pohľadávok žalobcu úpadcom ako i skutočnosti, že úpadca predmetné úvery skutočne čerpal, preukazuje dôvodnosť žalobou uplatňovaného nároku. V súvislosti s uvedeným je žalobca toho názoru, že z dôkazov vykonaných v konaní vo veci ku dňu, kedy okresný súd vo veci rozsudkom rozhodol, bolo možné skutkový stav bezpečne a bez pochybností ustáliť, z ktorého dovolanie žalovaného 2/ označil za neprípustné v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p.

7. Žalovaný 1/ vo svojom vyjadrení zo dňa 20. septembra 2021 k dovolaniu žalovaného 2/ uviedol, že toto nepokladá za dôvodné a procesne prípustné a rozhodnutia súdov oboch inštancií považuje za správne a zákonné.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“), ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný 2/, zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 2/ treba odmietnuť.

9. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

10. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

11. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že

došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C. s. p. alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. a tvrdí zásah súdov oboch inštancií do jeho práva na spravodlivý proces, keď pri danom skutkovom stave, predložených dôkazných prostriedkoch zo strany žalobcu, i žalovaného 2/, podľa dovolateľa existovala nesporne výrazná pochybnosť ku kľúčovej skutočnosti prípadu, a to či podpisy Ing. W. Q. a Ing. G. F. na úverových zmluvách sú ich skutočnými podpismi, a napriek tejto zásadnej pochybnosti o skutočnosti, že dovolateľ opakovane (naposledy vo vyjadrení zo dňa 7. augusta 2019) trval na vykonaní dôkazu znaleckým dokazovaním nariadeným súdom a na tento účel potom i súdom ustanoveným znalcom, a napriek tomu, že súd prvej inštancie pri akceptácii potreby vykonania tohto dôkazu i znalecké dokazovanie nariadil, ho prekvapivo nečakane nakoniec odmietol vykonať. Dovolateľ vytýka okresnému súdu, že na predmetnom pojednávaní, potom, ako rozhodol, že návrh dovolateľa na vykonanie dôkazu znaleckým dokazovaním zamietá, ani neprípustil návrh dovolateľa na odročenie pojednávania za účelom zabezpečiť vlastný znalecký posudok a už len vyhlásil rozsudok. Uvedeným konaním sa súd prvej inštancie dopustil podľa dovolateľa nesprávneho procesného postupu tým, že bez zmeny skutkového stavu jednak nevykonal dôkaz, ktorý nariadil z vlastného presvedčenia o potrebe jeho vykonania a tiež odmietol právo dovolateľa predkladať dôkazy k rozhodujúcej skutočnosti prípadu, čím sa v činnosti súdu prvej a následne i druhej inštancie jednalo podľa dovolateľa o nepredvídateľné, prekvapivé a predčasné rozhodnutie.

15. Pod pojmom „nesprávny procesný postup“, ktorý odôvodňuje prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. možno rozumieť faktickú činnosť alebo nečinnosť súdu, procedúru pojednania vecí (to, ako súd viedol spor), znemožňujúcu strane sporu plnohodnotnú realizáciu jej procesných oprávnení, mariaču možnosť jej aktívnej účasti na konaní, ale aj absenciu odôvodnenia súdneho rozhodnutia, jeho nedostatočnosť, nezrozumiteľnosť, nepresvedčivosť, či svojvoľnosť, nezabezpečujúcu všetky atribúty a garancie spravodlivej súdnej ochrany. Nemožno totiž oddeľovať procesný postup súdu a rozhodnutie, ktoré je jeho sumárom a výsledkom, pretože celý faktický procesný postup súdu a naň nadväzujúci myšlienkový pochod hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (pozri aj nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021, body 37 až 41).

16. V súvislosti s otázkou nevykonania dôkazu navrhovaného stranou sporu v kontexte prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. dovolací súd uvádza, že pokiaľ súd nevykonal v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. (I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, IV. ÚS 511/2020). V súvislosti s uvedeným však dovolací súd považuje za potrebné upozorniť, že Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na

spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/2009). Práve z uvedeného dôvodu dovolací súd považoval za nevyhnutné zaoberať sa skutočnosťou, či o uvedený výnimočný prípad nejde aj v súdnej veci.

17. Najvyšší súd považuje za potrebné poukázať na čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, ale neustanovuje žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, akým majú byť posúdené. Význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je v zásade v právomoci orgánu, ktorý rozhoduje o merite veci. Z uvedeného vyplýva, že právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe zahŕňa právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné (I. ÚS 52/2003).

18. V súvislosti s namietanými nedostatkami v procese dokazovania, dovolací súd zdôrazňuje, že posudzovanie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutia, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 C. s. p.) a nie sporových strán. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi, s jej návrhmi dôkazov a ani s jej vyhodnotením dôkazov.

19. V zmysle citovaného rozhodnutia Ústavného súdu SR pod č. III. ÚS 332/2009 (obdobne v 5Cdo/107/2019) k porušeniu práva na spravodlivý proces dochádza v prípadoch, kedy súd nevykoná stranou navrhovaný dôkaz, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť. Z rozhodnutí súdov oboch inštancií, v ich organickej jednote v zmysle ust. § 387 ods. 2 C. s. p., jednoznačne vyplýva, že o takýto prípad porušenia práva sa v prejednávanej veci nejedná. Z priebehu konania, ako i rozhodnutí súdov je zreteľné, že stranami v konaní predložené dôkazy (súkromné znalecké posudky, odborné stanoviská) a ostatné vykonané dôkazy (listinné dôkazy, výsluchy strán, svedkov, znalcov, prednesy právnych zástupcov) dali súdom dostatočný záver o vzájomnom súlade v tom, že úverové zmluvy 1 a 2 podpísali oprávnené osoby, t. j. p. Q. a p. F.. Súd prvej inštancie považoval všetky dôkazy predložené žalobcom za účelom preukázania pravosti podpis p. Q. a p. F. za hodnoverné a postačujúce, dôvodil, že došlo k uneseniu dôkazného bremena vo vzťahu k preukázaniu oprávnenosti prihlásených pohľadávok, preto nepovažoval za potrebné doplniť dokazovanie ďalším znaleckým posudkom. Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že v predmetnej veci, kedy navrhol súdu doplnenie dokazovania ďalším znaleckým posudkom, resp. odročenie pojednávania z dôvodu zabezpečenia ďalšieho znaleckého posudku zo strany žalovaného 2/, a tento jeho návrh zamietol, išlo „o nevykonanie dôkazu, ktorý mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, z ktorého dôvodu došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces (6Cdo/259/2010)“, s týmto nemožno súhlasiť. Je zjavné, že súd prvej inštancie ku dňu uskutočnenia pojednávania dňa 23. októbra 2019 bezpečne ustálil skutkový stav veci. V tejto súvislosti ako nedôvodnú hodnotí dovolací súd i námietku dovolateľa argumentačne opretú o rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR pod sp. zn. 25Cdo/583/2001, nakoľko predmetné rozhodnutie pojednáva o situácii, v ktorej súd v prípade rozporu medzi dvomi znaleckými posudkami môže rozhodnúť o preskúmaní týchto posudkov ďalším znalcom. V súdnej veci žalobca predložil odborné stanovisko JUDr. Zelenkovej č. 18/2016 zo dňa 30. decembra 2016, Znalecký posudok JUDr. Zelenkovej podaný ústne do zápisnice na pojednávaní zo dňa 5. septembra 2018, vyjadrenie JUDr. Zelenkovej zo dňa 6. júna 2019, Znalecký posudok Mgr. Saxovej č. 5/2018 (pojednávanie zo dňa 5. septembra 2018) a 6/2018 (pojednávanie zo dňa 10. januára 2019), vyjadrenie Mgr. Saxovej k ZP č. 6/2018 na pojednávaní zo dňa 27. marca 2019 ako i Znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ. Žalovaný súdu predložil ako listinný dôkaz Znalecký posudok JUDr. Nitrianskeho č. 32/2012 zo dňa 14. mája 2012 a jeho Doplňenie č. 1 zo dňa 25. februára 2012. V konkrétnych súvislostiach, ako i s akcentom na ust. § 209 ods. 2 C. s. p. teda nie je možné hovoriť o existencii dvoch navzájom si odporujúcich znaleckých posudkov. Dovolací súd však ako obiter dictum uvádza, že automatické nariadenie tretieho znaleckého dokazovania pri dvoch protichodných záveroch nemusí byť vždy správne a ani hospodárne.

20. Do dispozičnej právomoci súdu v zmysle ust. § 185 ods. 1 C. s. p. patrí rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, resp. nevykoná. Súd vykonáva dokazovanie a hodnotí predložené

dôkazy podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov má byť súčasťou rozsudku. V preskúmvanej veci nemal dovolací súd za preukázané, že by sa týmto postupom súdy nižšej inštancie neriadili.

20.1. Aj znalecký posudok musí súd hodnotiť voľne, v súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi a z hľadiska jeho vnútornej logiky. Súd síce nemôže hodnotiť, a v prejednávanej veci ani nehodnotil, správnosť odborných záverov vyjadrených znalcom, avšak môže výsledky znaleckého dokazovania hodnotiť voľne, t. j. vo vzťahu k skutkovým okolnostiam, ktoré vyplynuli z iných dôkazov (Winterová, A. a kol. Civilní právo procesní. 6. aktualizované a doplnené vydání. Praha: Linde, 2011, s. 249).

20.2. Na základe vyššie uvedeného, z obsahu spisu, ako i z precízne odôvodnených rozhodnutí súdov oboch inštancií jednoznačne vyplýva ich zákonný postup tak v procese dokazovania, ako i hodnotenia dôkazov a ich následného rozhodnutia, ktoré dôkazná situácia v danej veci indikovala.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky má za to, že dovolateľ v zásade namieta i prekvapivosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, resp. odvolacieho súdu, čím malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, keď odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch, ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným právnym záverom odvolacieho súdu nemá strana sporu možnosť vyjadrovať sa, právo argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné.

22. Princíp právnej istoty znamená, že strany môžu predvídať obsah súdneho rozhodnutia v konkrétnej právnej veci. O nečakané (prekvapivé) rozhodnutie odvolacieho súdu ide vtedy, ak sa odvolací súd v rozhodujúcich okolnostiach odklonil od rozhodnutia súdu prvej inštancie alebo ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným právnym záverom odvolacieho súdu nemá strana sporu možnosť vyjadrovať sa, právo argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné.

23. Konanie na odvolacom súde je poznačené vadou zmätočnosti uvedenou v ustanoveniach § 420 písm. f/ C. s. p. zakladajúcou prípustnosť dovolania v súvislosti s námietkou „prekvapivosti“ rozhodnutia výlučne vtedy, ak sú kumulatívne splnené nasledujúce podmienky:

1/ Odvolací súd vo veci meritorne rozhodol;

2/ Na hmotnoprávne posúdenie uplatneného nároku aplikoval „nové“ ustanovenia právneho predpisu (t. j. zákonné ustanovenia, ktoré bolo prvýkrát v priebehu súdneho sporu použité až v meritornom rozhodnutí odvolacieho súdu);

3/ Predmetné ustanovenie bolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodujúce a

4/ Odvolací súd nevyzval strany sporu, aby sa k použitiu tohto „nového“ ustanovenia vyjadril.

Ak nebola splnená čo i len jedna z vyššie uvedených kumulatívnych podmienok, nie je vo veci daná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. (obdobne v 3Obdo/1/2019).

23.1. Dovolací súd poukazuje na to, že námietka žalovaného 2/ obsahovo pod tieto kritéria nespadá. V danom prípade nemožno rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) považovať za prekvapivé, či v rozpore s princípom právnej istoty, čím nie je daný dovolací dôvod podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p.

24. Žalovaný 2/ v rámci svojej námietky prekvapivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie „odobraného“ rozhodnutím odvolacieho súdu, vytýka súdu prvej inštancie, že tento sa dopustil podľa dovolateľa nesprávneho procesného postupu tým, že bez zmeny skutkového stavu jednak nevykonal dôkaz, ktorý nariadil z vlastného presvedčenia o potrebe jeho vykonania a tiež odmietol právo dovolateľa predkladať dôkazy k rozhodujúcej skutočnosti prípadu. Dovolateľ je tiež toho názoru, že zrušenie uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania konkrétnym znalcom, nie je zrušením nariadeného znaleckého dokazovania en loc, a bolo teda pre neho prekvapením, keď súd prvej inštancie tento dôkaz nevykonal.

24.1. Z obsahu s vecou súvisiaceho spisu vyplýva, že okresný súd uznesením zo dňa 4. júna 2019, č. k. 38Cbi/10/2013-1250, nariadil znalecké dokazovanie znalcom Mgr. Eva Forgáčsová, ktoré následne zrušil uznesením zo dňa 9. júla 2019, č. k. 38Cbi/10/2013-1287, ktoré spolu s podaním žalobcu zo dňa 2. júla 2019 doručil dovolateľovi spolu s výzvou na vyjadrenie. Následne súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na deň 23. októbra 2019 (predvolanie bolo žalovanému doručené dňa 26. septembra 2019 na č. l. 1313D spisu), na ktorom vo veci rozhodol. Najvyšší súd v tejto súvislosti uvádza, že z uvedeného procesného postupu, spočívajúceho v nepokračovaní v znaleckom dokazovaní a nariadení pojednávania vo veci, musel byť oboj stranám sporu známy ďalší zvolený procesný postup súdu smerujúci k rozhodnutiu vo veci, a to obzvlášť s prihliadnutím na množstvo dôkazných prostriedkov predložených počas konania. Vo všeobecnosti predvídateľne je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní, o ktorý uvedený prípad sa jedná i v súdnej veci. Dovolací súd s akcentom na zásadu *vigilantibus iura scripta sunt* naviac súhlasí so záverom odvolacieho súdu, že možnosť na predloženie dôkazov mali strany sporu vytvorenú počas celého konania a bolo iba na nich, ako s ňou naložia, preto nie je možné akceptovať, aby žalovaný 2/ možnosť označovania (navrhovania) dôkazov, zúžil iba na posledné pojednávanie vo veci.

24.2. Vo vzťahu k námietke dovolateľa týkajúcej sa prekvapivosti postupu okresného súdu, ktorý uznesením najprv nariadil znalecké dokazovanie znalcom Mgr. Eva Forgáčsová a následne toto uznesenie zrušil, dovolací súd záverom uvádza, že uznesenie o ustanovení znalca (§ 207 C. s. p.) je uznesením, ktorým sa upravuje vedenie konania, zostáva tak bez vplyvu na rozhodnutie vo veci samej a nemôže privodiť vážnejšiu ujmu na právach strán sporu. Súd týmto uznesením nie je viazaný a môže ho zmeniť, prípadne vydať nové uznesenie, ktorým bude otázka vedenia konania upravená inak, pričom výslovné zrušenie predchádzajúceho rozhodnutia nie je potrebné (obdobne v 5Cdo/101/2010).

25. Dovolací súd záverom pripomína, že v posudzovanom prípade bolo potrebné zohľadniť, že odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti ako vecne správne. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí pritom jeden celok a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich jednotu. Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa žalobca domáhal, čo navrhoval, z ktorých osvedčených skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

25.1. Dovolací súd pripomína, že do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/2004) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/2004).

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného 2/ podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa ust. § 447 písm. c/ C. s. p., odmietol.

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 453 ods. 1 C. s. p., v spojení s ust. § 255 ods. 1 C. s. p.

28. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.